

ako nadučitelj Farkaj cele noči kroka in kvarta in popiva; s tem si pač ne bode svoje „nervoznosti“ ozdravil. Ali proti temu protestiramo odločno, da bi se jezo izpuščalo nad nedolžnimi otrocmi v šoli! Kèr se odrašeni od prvaške bande ne pustijo zatirati, hoče se otroke mučiti in trpinčiti. Ali potem bi ne bila šola „učilnica“ marveč „mučilnica“. Do krvi se otroke pretepava. In ko so se prišle stranek pritoževali k vrlemu šolskemu načelniku g. Francu Rebernak ter je ta nadučitelja opozoril na § 419, je Farkaj šele divljati pričel. Svojo jezo je znesel v šoli nad Rebernakovim nedolžnim otrokom (v II. razredu), kateremu se je taka zaušnica podelila, da so se sledovi roke še 10 dni pozvali. Temu divjaštvu mora biti enkrat konec. Farkaj naj gré v Rusijo za carjevega rabilja, naše otroke pa ne pustimo pobijati. Dosedaj nismo hoteli stvar sodnji naznani. Čujemo, da je politična oblast prizadetim gospodom učesa navila. Ali priči slučaj pretepanja otrok, ki se nam zopet naznani, imel bodo sodnijske posledice. Toliko javnosti na znanje in neumni zagovornici poštenjavi á la Horvat ter učiteljskih pretepačev „Slogi“ v odgovor. Ali je dovolj? Ako ne, povedali budem Še kaj zanimivega!

Črna kuga v Vurbergu. Prijatelj našega lista nam piše: Morda ste tudi Vi, g. urednik, naleteli kdaj v Gradcu na velikega močnorastlega človeka, ki je vlekel majhen voziček po mestu, za klobukom veliko srpasto rudečo pero, zraven popeval žalostne pesmi lastnega skladu. Voziček bil je nekako podoben onim vozičkom, ki jih prodajejo tukaj Hrvatje na ptujskem sejmu za 3 krone s kolesi vred. Za njim je drla graška otročad in kríčala: „Waldteufel, Waldteufel!“. To je bil znani „Grazer Waldteufel“. Ta prikazan bila je tako smešna. — Ednako sem občutil, ko sem slišal, da se je tudi naš ponosni župan ponižal in vlekel ednak voziček od svoje hiše k sosedu A. K., cerkvenemu ključarju. Rudečega peresa je manjkalo in popeval ni, sicer bi bila graška podoba pred Vami. Smešno, kaj ne? Da bi le ne bilo tako žalostno, kèr peljal je — nekega občinskega reveža . . . Tega ubožca dobil je iz sosedne fare, kjer je doživel 67. leto svojega pobožnega življenja. Bil je 38 krat vodja romarjev na sv. gor, vsak praznik in tudi delavnik molil rožni venec v cerkvi na glas. Iz tega pač sklepam, da je bil pobožen starček. Zato je upal, da bode med pobožnimi vurberškimi ovčicami dobro sprejet. Pa glejte! ko so ga spravili pri županu iz voza, hoditi ni mogel več (župana pa slučajno ni bilo doma) prosil je z povzdignjenimi rokami, naj mu grejo po gospoda. Županova tašča, prevžitkarica pri istem, ki je že več siromakov dala dušno oskrbi, hotela je tudi temu želje spolnit, ko bi ne prišel poprep župan domov. V spremstvu U. D. ogledal si je reveža, nato se zadrl nad taščo, češ, „ta še ne bo hin, če pa bo, pa tudi ni nobena škoda; čez to moramo meti sejo, za silo pa ga bomo dali od hiše do hiše“ (kakor vsakega!) Nato je zapregel samega sebe in spravil na zgoraj označeni načinreveža k sosedu A. K., cerkvenemu ključarju (seveda brez rudečega peresa). Tam je ukazal: „Za sedaj ga imej vsak po en dan, Horvat pa 4, dokler odbor drugače ne odloči!“ To je tisti Horvat Leopold, ki je „Štajercu“ poslal zadnjic en dopis. Zato mora sedaj štiri dni ubožca imeti. Za njega menda ni to huda kazen, pač pa bi bila za našega predstojnika, ki ga je imel samo čeoč noč, potem pa za cerkvene ključarje, ker prvi ga je že drugi dan zapeljal na kankolah k sosedu, pri drugem pa sploh ni hotel živeti, ampak tudi prvo noč v hlevu izdihnil (vsled „črne kuge“ umirajo naši ubožci redoma v hlevih!) V nedeljo mu je baje hotel J. K. po gospoda, pa jih ne bi dobil ker so imeli „teater“. V „teatru“ so igrali „Židova krošnja“; ni bilo veliko poslušalcev, pa tudi nič zanimivega. Vendar pripravljajo drugo igro, ki ji pravijo: „duhovska mošnja“, ta bo še manj zanimiva, ker je tak vsakemu znana. Vse to se godi v pobožni občini Vurberg pri županu, cerkvenih ključarjih in enakih. Vsi ti berejo „Slov. slepar“ nè „Gospodar“, nimajo pa pojma o ljubezni do bližnjega. To pač niso „Slogaši“, naprednjaki, narodnjaki, kaj se le „Štajercanci“. To so vurberški funkcionarji. Po njih delih jih lahko spoznate . . . Opozorimo končno tudi oblast na to čudno „kugo“ v

Vurbergu, da bi jo končno zatrla sebi v čast in občanom v blagor. Gosp. župnik smo tudi že v prvem dopisu izrekli željo, da bi se ogledali s svojo oblastjo te turške razmere, pa nič ni bilo; v odgovoru so zadnjič oznanili, da v petek in nedeljo ne morejo na spoved, ker imajo druge posle. To je tako: v petek imajo šolo, v soboto študirajo pridigo, v nedeljo imajo cerkvena opravila in „teatre“ . . . Viš-ka, Viš-ka.

Iz Polenška prišla je zadnje dni cela vrsta poštenih faranov v našo udeležbo, ki so se vsi kruto pritoževali, kako surovo in neotesano je pričel nastopati tamšnji župnik Podplatnik. Kdo je ta Podplatnik, to vedo naši čitatelji že itak dobro, kajti imeli smo z njim že začasa njegovega kaplanovanja mnogo opraviti. Ko je dobil dobro faro v Polenšku, postal je malo mirnejši. Ali zdaj mu je menda zopet politična kri za vrela. Župnik je kupil novo obhajilno mizo. To se pravi: kupil jo je, ali plačal jo seveda ni. Zdaj pa zahteva, da naj mi farani skupaj damo. Res so že nekateri ljudje dali. Ali vsi pa nimajo vedno gotovega denarja na razpolagi, kar je pri današnjih kmetskih razmerah gotovo razumljivo. Zaradi tega pa je Podplatnik zadnjo nedeljo na prižnici kar besnel in divjal. Pridigal ni in niti evangelijski ni čital. Ali začel je vpiti, zakaj vsi farani ne dajo denarja, da smo farani samo „šnopsarji“ in „faltoti“ ter „lumpi“, da smo kmetje taki kot „Mica Kovačeva“, ki je pila, nič plačala itd. Lepes besede od duhovnika v cerkvi, kaj?! Ja, ja, vlogi kmetje pač nimajo toliko denarja, kakor Podplatnik, ki je nekemu paru za eno zaroko računil 19 krov. Kmetje niso „faltoti“, kjer plačujejo duhovnikom mnogo in še naprej. Pred kratkim je nekdo umrl in ko je prišel sin v farovž praviti, da so oče umrli ter je prosil za zvonjenje, je fajmošter zahteval, da plača naprej. Kmetje niso „šnopsarji“. Vprašamo, kdo se je po lansko leto pri zbirici v Žamajcih z mežnarjem Tonetom pri neki hiši tako slivovke napisal, da se je vsa nabранa jajca pobil? . . . Podplatnik nam je raz priznice tudi očital, da hočejo kmetje „na borgo“ pokopani biti. Je pač pozabil, da spada pokopavanje mrljic med krščanske čednosti. Kmetje so pač zemljo za zadnji počitek že davno plačali! Najgrše pa je bilo, da je Podplatnik na prižnici vpil, da farani v Polenšku niso fajmoštra vredni, kjer so baje prejšnega župnika „v grob spravili.“ Seveda, res je, da so kmetje pokojnika v grob dali. Kaj bi tudi z mrljicem? Politični farji seveda niti mrljica ne pokopljejo, ako se jim ne plača naprej . . . G. Podplatnik, kdo seje veter, žel bode vihar!

„V imenu Božjem!“ — to geslo nosi na čelu svojih zavarovalnih polic „Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam cerkev in zvonov“ v beli Ljubljani. Geslo je lepo, ima pa seveda le ta namen, da nezavedne požarne ljudi na prvaški lim spravi. „V imenu Božjem“ napravi ta kranjska zavarovalnica svoje ne vedno preveč „krščanske“ ksefte . . . Zanimivo je, da ta zavod nemškim šparkasam hudo nasprotuje in jih menda tudi „v imenu Božjem“ celo bojkotira. Posebno jezo ima ta prvaška zavarovalnica na vrlo, zanesljivo in izborno napredajočo mestno šparkaso v Brežicah. Dokaz temu le sledi slujaj: Pravni zastopnik neke stranke, ki je iskala posojilo, potreboval

je za obremenjenje nekega objekta potrebnokurz. Za vinkuliranje. Ali zavarovalnica tega ni hejo dolž izročiti, ker bi bil ta spis v korist špas tudi mestne občine v Brežicah določen. S katero zdaj pravico se je to zgodilo? To postane šele po celi stavko, kjer se prečita pismo, katerega je ta pošta reela prvaška zavarovalnica nekemu poso daljši iskajočemu prisilcu dne 9. februarja 1918. Nasproti sala. Dotično predzno pismo se glasi: — „Javni počitka hranilnica v Brežicah nam jako nasproti. Sledi in vsled tega nismo dolžni v njeno koristenec vik vinkulacijo izgotoviti. Zakaj niste šli v vlogi čas slovensko posojilnico; vsaj je vedno vežicah, v Krškem jih je več, tudi v Kostanjost čude sicer je pa sedaj tako že skoro v vsaki farji čas. Tako stoji torej stvar! Čudno, da ta praviti. „Vzajemna zavarovalnica“ ni priporočala, da je ta posojilnico v Ljubljani ali kakšni ednah na ta prvakov obkradeni in zavoženi denarni zivo zago Sicer pa še nekaj, kar se gotovo ne strinjam. V A geslom „v imenu Božjem“: Zato torej, da vodnica, „vzajemna zavarovalnica“ bogov iz kakih ten in krov na vrlo napredno šparkaso jezi in to dobiteljev naj bi vlogi slovenski kmetje, ki iščejo kredit septembri! Ako ljubljanska zavarovalnica kadlikoval krvico tripi (kar sploh res ni!), naj primersled tegičnika, ki ji to krvico dela in naj ga konča in niji pokliče. Grdo, brezvestno in prav praviloma pa je, ako se dela od strani te „pobožne“ aredili, zavarovalnice kredit iskajočim kmetom težavkusi. Se jim svoje sovraštvo nalašč kaže. Fejlovec, kmetje v okolici Brežic, zapomnite si to počanju! Janje „vzajemne zavarovalnice“ in pokažite vaškim hujškačem hrbet! Ako bi bila ta zoh. Ljubljanska sploh kakega večjega pomena, no, potovalca bi se ji brežiška šparkasa gotovo za njenom slično priganjača primerno zahvalila, — tako prudl, vredno . . .

Iz zgornje Radgome se nam poroča: Tino spo imamo dve posojilnici, eno prvaško in eno Veljavzajemne (Vorschusskasse). Ta rafajznovka mastila z bankerotno ljubljansko „Glavno posojilnisko“. Ničesar opraviti in ni bila z njo nikoli, da v nobeni zvezi ter tudi ni pri celiemu poleg na v nobenem oziru prizadeta. Pač pa je prizadorko, prvaška posojilnica, kakor smo v zadnji stagi Fra poročali. Na ta razloček opozarjam javnost ležko v

Zahvalite se hujškačem! V Ciršak polniški se dali nekateri kmetje od prvakov v divjeti. Slično vraštvo proti nemškemu „Schulvereinu“ načko so skati. Ta nahujskana druhal je pri otvorjaj je nemške šole tuje goste z najgršimi psovopokoril napadla. Zato so ti tožbo zaradi žaljenja & vložili. Pred mariborskem sodnijo so bili obsojeni. Stara že zaradi žaljenja predkaznovana poseststvo Alojzija Hammer na 50 K globe, Jožef Hammer na 20 K globe in Alojzija Hammer mlajša sv. Kr. 2 dni zapora. Nahujskance je zagovarjal prvaški klerikalni avokat dr. Leskovar. Zdaj naj zahvalijo onim, ki širijo gonjo in sovraštvo naših krajih.

Pošta v sv. Barbari v Halozah. S 1. maja pričela se je v sv. Barbari raznašati po Gruškovec, Brezovec, Velikagora, Kokšin, Ankenstein, Dolano, Gradiš, Slatina, Veliki Okiči, Pohorje, sv. Lizbeto, Majc in Podribi. I. s. dvakrat na teden. Poštne nabiralnike se postavilo v Gruškovcu, Brezovcu, Ankensteinu, Gradišu in sv. Lizbeti.

Prvaški konkurs. Iz Žalca se poroča, da prišel znani prvaški zagriženec E. Kukec.

Vohuni.

Poročali smo že, da so v Lvovu zaprli neko žensko Weber, ki stoji na sumu, da je za Rusijo proti Avstriji špionirala. Ko so jo zaprli, prišel je neki baron pl. Strube, ki je rekel, da je njen ženin in se je hudo ranjeno potegaval. Oblasti pa njegovim trditvam o ženskini nedolžnosti niso hoteli verjeti in so dale še barona Strube pod ključ. Naša slika kaže oba obdolženca. Preiskava bode dognala, kaj je na tej stvari.

Ali si se že na

„Štajerca“
naročil? Ako ne, storis to takoj!

